

PRÍLEŽITOSTNÉ ŽÁNRE (1/2)

Uvedte, v akých komunikačných situáciach sa stretávame s príležitostnými žánrami.

.....

Príležitostné a ceremoniálne prejavy:

Ü Verejné – rámcové, informačné, slávnostné

Ü Súkromné

RÁMCOVÝ PREJAV, PRÍHOVOR

- Je len určitý kratší prejav, jeden z viacerých prejavov na jednej slávnosti. Napr. na stužkovej slávnosti – jeden žiak privíta hostí – uvítací prejav; iný študent prevádza kultúrnym prejavom – moderátorský prejav; triedny profesor ukončí oficiálnu časť stužkovej slávnosti a poďakuje za pozvanie – záverečný prejav.

Uvedte autorský zámer pri:

otváracom, uvítacom a záverečnom prejave:

smútočnom a rozlúčkovom prejave:.....

Ukážka 1:

Vážení hostia, vážení kolegovia, milí žiaci!

Dovoľte, aby som vás v mene pracovníkov a žiakov školy privítala na slávnostnej akadémii pri príležitosti 35.výročia vzniku našej školy.

Osobitne vítam medzi nami poslanca Európskeho parlamentu pána Ing. Igora Osuského, absolventa našej školy, pána Jordiho Ribosa, riaditeľa partnerskej školy v Barcelone, s manželkou, pani Mgr. Kvetoslavu Benčovou, starostku mestskej časti Ružinov a pána Františka Stuparka, pracovníka krajského úradu.

Tešíme sa, že ste nás poctili svojou prítomnosťou, cítite sa medzi nami ako doma, pretože aj my vás medzi nami vítame ako svojich. Prosím pána riaditeľa, aby predniesol slávnostný prejav.

Aká je kompozícia textu ukážky 1?

Ukážka 2:

Vážení páni učitelia, milí spolužiaci!

Ktosi múdry raz povedal: „Rastieme iba vtedy, keď sa snažíme dostať ďalej, než sú hranice toho, kde už stojíme.“
O chvíľu budeme počuť posledné zvonenie. Pre nás to bude zvonenie na koniec detských hier, radostí i strachu, prvých úspechov i prehíer, lások i sklamaní.

Prešli štyri roky od chvíle, keď sme stisli kľučku na dverách tejto školy po prvýkrát. Je to veľa či málo? Obzeráme sa späť. Mozaika tých štyroch rokov má v sebe kamienky blýskavé, radostné aj tie tmavšie, smutnejšie. Niečo sa dnes končí, ale čaká nás začiatok iného, nového a rovnako krásneho. A hoci je nám trochu smutno, musíme ísť ďalej. Už nie sme deťmi. Klopeme na bránu dospelosti. Môžeme vojsť? Sme pripravení? Aj vďaka vám – učiteľom – áno!
Trpezlivo ste nám odovzdávali svoje vedomosti. Boli ste nám múdrym radcom, verným priateľom i prísnu autoritou. A tak mi na záver neostáva nič iné, ako vám, milí páni učitelia, poďakovať za všetko, čo ste nás naučili. Dali ste nám krídla a my sa chystáme na svoj prvý let.

Držte nám, prosím, palce, naše budúce úspechy budú aj vašimi úspechmi.

Ďakujem!

Aká je kompozícia textu ukážky 2?

Nájdite znaky RŠ z textu ukážky 2:

INFORMAČNÝ PREJAV:

-sú to kratšie prejavy: výzva, výstraha, upozornenie, rozkaz, hovorený reklamný spot, sprievodný prejav moderátora/konferenciera, prinášajú nové informácie. Sú vecné a obsahom stručné.

Úlohy:

1) Napíšte informačný prejav pred začatím aktivít mezinárodného vzdelávacieho programu alebo pred využívaním prostriedkov grantu z Európskej únie. Využite kompozičný postup:

-ZAJTRA – presne pomenujte akciu, formulujte ciele, ktoré chcete dosiahnuť.

-VČERA – pripomeňte, v akej situácii ste sa doteraz nachádzali.

-DNES – upozornite na výhody, ktoré to prinesie, zaželajte veľa zdaru.

2) Napíšte poďakovanie odchádzajúcemu riaditeľovi školy (alebo inej osobe) podľa osnovy:

-oslovenie

-poďakovanie za doterajšiu prácu, konkrétnejšie činy, ocenenie jeho osobnosti

-záverečné poďakovanie v mene publika (žiakov)